

KRALJEVINA SRBA, HRVATA I SLOVENACA

UPRAVA ZA ZAŠTITU

KLASA 12 (5)

INDUSTRISKE SVOJINE

IZDAN 15. SEPTEMBRA 1929.

PATENTNI SPIS BR. 6328.

I. G. Farbenindustrie Aktiengesellschaft, Leverkusen kod Kölna,
Nemačka.

Postupak za obrazovanje teško rastvornih soli bez ukusa od organskih baza i alkaloida.

Prijava od 15. augusta 1928.

Važi od 1. marta 1929.

Soli organskih baza sa neorganskim kiselinama imaju vrlo često tu rdjavu stranu, da se na vazduhu rasplinjuju i oksidišu. Takve soli su uz to još većinom lako rastvorne i imaju jedan neprijatan gorak ukus, kao pre svega soli alkaloida, usled čega je i iz ovoga razloga njihova tehnička upotreba n. pr. za farmaceutske svrhe često nemoguća.

Sad se našlo da se do krajnje na vazduhu postojanih nehigroskopičnih soli organskih baza najrazličitijeg oblika i alkaloida kao n. pr. hinina, strihnina i t. d. može doći tako da se ova tela ujedine u soli za metilenskim spojevima aromatičnih karbonskih sulfo-kiselina i njihovim derivatima i supstitucionim produktima, kao n. pr. metilendioksi- β -nafto kiselinom i metilendisalicilnom kiselinom.

Soli imenovanih kiselina sa organskim bazama i alkaloidima u vodi su teško rastvorne i bez ukusa su. One se kiselinama i alkalijama daju opet lako u svoje komponente razložiti pa se stoga lako daju upotrebiti za tehničke i farmaceutske svrhe. Obrazovanje tih soli biva na uobičajni način kao n. pr. jedinjenjem ekvivalentnih količina kiselih soli organskih baza ili alkaloida sa natriumskom soli aromatičnih kiselina u kakvom podesnom rastvornom sredstvu, n. pr. u vodi, pri čemu so kao teško rastvoran spoj ispada. Na ovaj način mogu se dobiti kako neutralne tako i kisele soli.

Primer 1.

221 težinskih delova 1 (N-metil-dietilaminooetil) amino-4-aminobenzola rastvore se u 4000 volumskih delova $\frac{n}{2}$ hlorovonične kiseline pa se uz dobro mešanje spoji sa jednim rastvorom od 288 težinskih delova metilen-di-salicilne kiseline u 4000 volumskih delova $\frac{n}{2}$ natronskoga luga. So, koja ispadne skoro bela, isiše se, ponovo vodom opere i osuši. Ona je u suprotnosti prema veoma rasplinljivom i oksidišućem hlorhidratu nepromenljivo postojana i skroz bezukusna.

Primer 2.

220 težinskih delova N-etil-dietilaminoetilanilina rastvori se u 4000 volumskih delova $\frac{n}{2}$ hlorovodonicične kiseline pa se spoji uz dobro mešanje sa jednim rastvorom od 388 težinskih delova metilen-di- β -oksinaftoe kiseline u 4000 volumskih delova $\frac{n}{2}$ natronskoga luga. So, koja isпадa slabo žućasta isiše se, ponovo vodom opere i osuši. Ona je u suprotnosti prema rasplinljivom na vazduhu hlorhidratu, trajna i bez ukusa je.

Primer 3.

351 težinskih delova 1,2-di-metoksi-4-(N-di-dietilaminoetil)-aminobenzola obradi se sa 388 težinskih delova metilen-di- β -oksinaftoe kiseline na isti način kao pod

2 pa daju jednu čvrstu u vodi rastvorljivu so, koja je u suprotnosti prema rasplinljivom hlorhidratu na vazduhu nepromenljivo postojana bez ukusa.

Primer 4.

273 težinskih delova 6-metoksi-N-dietilaminoetil-8-aminohinolina obradi se sa 388 težinskih delova metilen-di- β -oksinaftoe kiseline na isti način kao pod 2 pa daju jednu čvrstu, u vodi teško rastvorljivu žućasto obojenu so, koja u suprotnosti prema higrosk. hlorohidratu jeste nepromenljivo postojana i bez ukusa.

Primer 5.

315 težinskih delova 6-metoksi-N-(α -dietil-amino-8-metilo-butil) 8-aminohinolina obradi se sa 388 težinskih delova metilen-di- β -oksinaftoe kiseline na isti način kao pod 2 pa daju jednu čvrstu, u vodi teško rastvorljivu žućasto obojenu so, koja je u suprotnosti prema rasplinljivom hlorhidratu na vazduhu nepromenljivo postojana i bez ukusa.

Primer 6.

361 težinskih delova β -dietetilamino- β' -(6-metoksi-8-kinolil - amino - glikodietiletera) obradi se sa 388 težinskih delova etilen-di- β -oksinaftoe kiseline na isti način kao pod 2 pa daju jednu čvrstu u vodi teško rastvorljivu žutu so, koja je u suprotnosti prema lako rasplinljivom hlorhidratu na vazduhu postojana i bez ukusa.

Primer 7.

174 težinskih delova 6-metoksi-8-aminokinolina rastvore se zagrevanjem u 2000 volumskih delova $\frac{n}{2}$ hloro-vodonične kiseline pa se spoji sa 194 težinskih delova metileni- β -oksinaftoe kiseline, koja se rastvori u 2000 volumskih delova $\frac{n}{2}$ natronovog luga. Tako nastala žuta so je u vodi teško rastvoriva, na vazduhu postojana i bez ukusa.

Primer 8.

40 težinskih delova metilendi- β -oksinaftoe kiseline (Štrobah Sv. 34, 4162) rastvore se u 2000 volumskih delova $\frac{1}{10}$ natronovog luga u toplo, rastvor se filtrira pa se unese u jedan rastvor od 79 težinskih delova hininhlorida u vodi. Postaje mali ne bezbojni talog, koji se isiše, vodom opere i pri blagoj temperaturi osuši. Tako se dobije jedan bezbojni gotovo bezukusni prašak, koji se u vodi jedva rastvara i ima sadržinu od 62,6% hinina.

On ima u suštini višu sadržinu hinina nego isto tako teško rastvorljivi i bezukusni tanat hinina, koji po svome sastavu $C_{20} H_{24} N_2 O_2 : 2C_{14} H_{10} O_2$ (Šmit udžbenik farmacijske kemije, 5. izdanja, 1910. 2. Sv. S. 1783.) ima samo sadržinu od 30—32%.

Upotrebi li se mesto hinina drugi alkaloid ili rastvor ukupnog alkaloida hininske kore, dobija se po istom postupku odgovarajuće metilen-di- β -oksinaftoe kiseline, koje se u svome izgledu i u svojim fizičkim osobinama slično ponašaju kao one hininske.

Primer 9.

397 težinskih delova strihnin nitrata rastvori se u vodi pa se spoji sa jednim rastvorom od 194 težinskih delova metileni- β -oksinaftoe kiseline u 2000 volumskih delova $\frac{n}{2}$ natronovog luga uz mešanje. So koja se staloži bela, isiše se, ispere i osuši. Ona je u suprotnosti prema nitratu strihnina u vodi teško rastvorljiva i potpuno bez ukusa.

Patentni zahtev.

Postupak za proizvodjenje teško rastvornih soli od organskih baza i alkaloida, naznačen time, što se ova tela spajaju sa metilenkskim spojevima aromatičnih karbonskih ili sulfo-kiselina i njihovim derivatima i suptitucionim produktima, u soli.